

KULANKA 9:AAD

NIDAAM IYO CIRIB-DAMBEED

QORSHEHA NIDAAMKA

Ujeedada qorsheha nidaamka waxay tahay in nidaam iyo cirib-dambeed si qeexan oo cadaalad ah cunugga loogu soo bandhigo. Wuxuu u shaqeeyaa sidaa heshiis iyo xasuusin oo kale. Qorsheha nidaamka waxaa loo adeegsadaa la dagaalanka laga weecan karin iyo hab-dhaqanka xun oo hoos u dhicin awgood. Adeegsashada qorsheha nidaamka kahor waa in la baara haddii aad u baahan tahay, inaad adeegsato saldhigga ama mid kamid ah qaabka ku yaalo dhinaca Ahraamka ugu sareeyo.

Tusaale qorsheha nidaamka:

QORSHEHA NIDAAMKA EE HAMPUS

Nidaam: Hampus waa in khadka taleefanka lagala xiriiri karaa markii habeenkii u dibada ku sugan yahay.

Haddii Hampus u tixgeiyo nidaamka... waxaa la siin doonaa hal sac oo dheeraad ah ee u kombyuutarka ku isticmaalo.

Haddii Hampus usan nidaamka tixgelin ... looma oggolaan doono in maalinta ku xigta u kombyuutarka isticmaalo.

Ka feker: Qorsheha nidaamka wuxuu gaar ahaan ku habboon yahay carruurta gaaray dugsi bilaabid. Haseyeeshe waxaa had iyo jeer waalid ahaan wanaagsan, in laga fekero haddii la kordhin karo heerka fahamka iyo cadaaladda, markii ubadka loola adeegsanaayo nidaam.

LIISKA XASUUSTA EE QORSHEHA NIDAAMKA

- Nidaam aan badnayn. Soo bandhig kala horumariska nidaamyada (1-3 nidaam hadba da'da cunugga). Tirada nidaamyada badan waxay keenta oona kordhisa iska-horimaadyada.
- Soo bandhigid la fahmi karo. Cunugga waa in uu fahmi karo waxa u samayn karo iyo waxa usan samayn karin, taasoo u suurtagelinayso tixraaca iyo jebinta nidaamka. Nidaam tusaale ahaan "Ha soo habsaamin" lama fahmi karo. "Fasax waydiiso dibadbaxa kahor" ayaa la fahmi karaa. Nidaamka ku qor qorsheha nidaamka (qorsheha nidaam kasta hal nidaam).
- Soo bandhigid wanaagsan. Haddii ay suurtagal noqon karto waxaa fiican in cunugga la wargeliyo waxa loo oggol yahay in uu sameeyo beddelka waxa aan loo oggolayn in uu sameeyo. Soo bandhigid aan wanaagsanayn waxaa la adeegsan karaa (tusaale ahaan "ha diririn") nidaamka noocan ah waxaa lagu buuxiyaa hab-dhaqan uu cunugga beddelkii samayn karo. Wadajir cunugga liis u sameeya. Ku isticmaalka qeexida hawsha tilmaanta xunka soo xigso kulankii 4:aad.
- Dadka waawayn ka qaybgeli. Sida nidaamka uu ka hirgalo awgeed waa in dhammaan dadka waawayn ee qoyska ka warqabaan oona taageeraan. Teeda kale waa muhim in qof kasta uu isla sidaas u tixraaca.
- Isku-xirdhinaca cunugga. Cunugga wuxuu u baahan yahay in uu ogaado sida wax ay yihiin iyo in uu ka qayb galo hab-dhiska qorsheha nidaamka. Tan ugu wanaagsan waxay tahay in wadajir cunugga lagala heshiiyo nidaamka.

CIRIB-DAMBEEDKA QORSHEHA NIDAAMKA

Tixraaca nidaamka waa in uu faa'iido leeyahay. Teeda kale, waa in faa'iido aysan lahayn jebinta nidaamka. Isku day tixraacida dhaqsida badan taasoo noqon karto wax cunugga u fahmi karo. Ka feker inaad siiso fiir wanaagsan oo badan markii nidaamka la tixraaco iyo inaad is-dejiso haddii nidaamka la tixgelin. Cirib-dambeedka waa in lagu miisami karo heerka dhibaataada jirta iyo in marna waxyeelkiisa aysan ka badnayn faa'iidadiisa. Haddii tusaale ahaan mudo dheer cunugga laga xaarantameeyo in uu dibada u baxo, wuxuu cunugga noqon karaa hawl la'aan wuxuu markaas badsan karaa dirirka. Ka xaraantamaynta waxyaalaha qaarkood waa arrin culus, laakinse dhab ahaan cunugga cabashada/ yuuska iyo qaylada way u darran tahay.

Cirib-dambeedka wanaagsan. Markii cunugga u tixgeliyo nidaam waa in u hela faa'iido dheeraad ah. Ka feker in ay noqto wax cunugga uu ka helo. Ka tusaale qaado keddiskii berri hore u cunugga ka helay ee xiriirka tusaalaynta maska. Tusaale:

- Saacado dheeraad isticmaalka kombyuutarka
- Lacag dheeraad oo kaarka mobilka loogu shubo
- Dhaqdhaqaaq adiga iyo cunugga

Cirib-dambeedka caadiga ah. Cirib-dambeedka caadiga ah waxay noqon karaan in cunugga u qaato cirib-dambeed waxyaalahii uu ku kacay. Haddii suurtagal ay noqon karto, waxaa beddelka adeegsashada xaraantamayanata faa'iidada ka wanaagsan in la adeegsado cirib-dambeed caadi ah. Tusaale:

- Isku day dib u hagaajijnta markii qalad la sameeyo
- Bixi kharshka wixii la haleeyay
- In laf ahaanta xal loogu helo iska-horimaadyada carrurta kale ama dadka waawayn

Xaraantamaynta faa'iidooyinka. Markii aysan jirin dhowr cirib-dambeed caadi ah oo cad oo la adeegsan karo, waxaad xilli xad u yeeli kartaa xaraantamaynta faa'iido. Haddii cunugga usan tixraacin nidaam waxaa ka lumaayo faa'iido. Ka feker inaad cunugga ka xarantamayso wax dhibaato u keenayn haddii aan la siinin. Tusaale:

- Tirada saacadaha kombyuutarka oo hoos loo dhigo
- Tirada saacadaha ciyaaraha kombyuutarka oo hoos loo dhigo
- Ka mamnuucida dibadbaxa

DURUUSTA GURIGA – KULANKA 9:AAD

Waqtiga yar ee wadajirka

.....

DGU/Tusaalaynta maska

.....

Xulashada la dagaalanka/Keddis-joojinta

.....

KULANKA 10:AAD KAHOR

Waqtiga yar ee wadajirka

.....

DGU/Tusaalaynta maska

.....

Xulashada la dagaalanka/Keddis-joojinta

.....

Qorsheha nidaamka

.....

.....

